_____ _____ **22 października 2025**

(liczba punktów) (% punktów)

Wojewódzki Konkurs Geograficzny

dla uczniów klas IV – VIII Szkół Podstawowych województwa pomorskiego w roku szkolnym 2025/2026

„Nasz dom - Europa”

Stopień I – Szkolny

Instrukcja rozwiązywania arkusza:

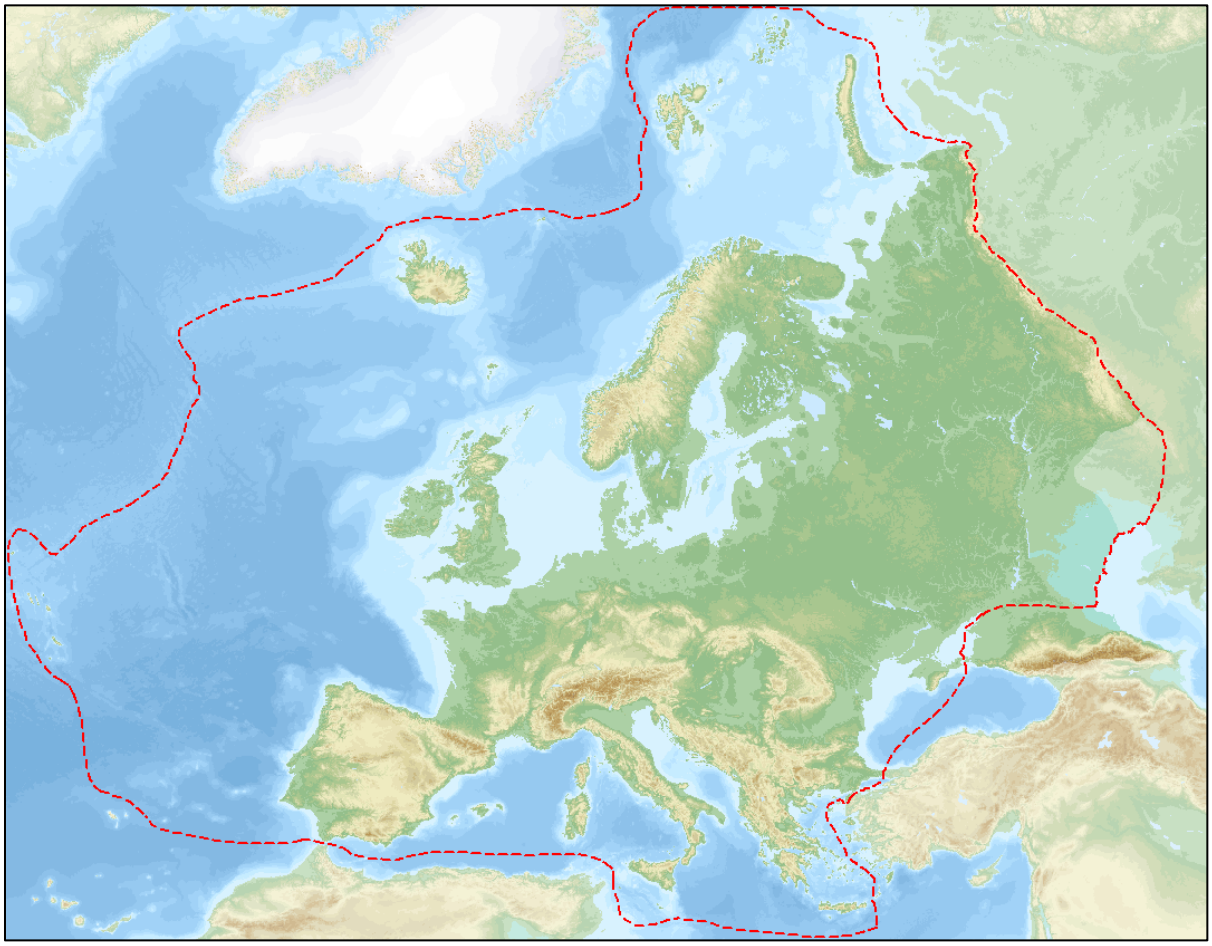
1. Proszę sprawdzić, czy arkusz jest prawidłowo zadrukowany: liczy 9 stron i zawiera 12 zadań. Arkusz etapu szkolnego musi być wydrukowany w kolorze.
2. Proszę uważnie czytać polecenia i udzielać precyzyjnych odpowiedzi.
3. W zadaniach zamkniętych jednokrotnego wyboru, proszę postawić znak „X” przy wybranej odpowiedzi. Jeżeli doszło do pomyłki, proszę otoczyć znak „X” kółkiem i wybrać prawidłową odpowiedź. A B C ~~D~~ A B C (D) A ~~B~~ C (D)
4. Odpowiedzi do zadań otwartych proszę zapisywać w miejscu na to przeznaczonym.
5. W przypadku pomyłki w zadaniach otwartych, proszę skreślić błąd i zapisać obok prawidłową odpowiedź.
6. Do obliczeń proszę wykorzystać miejsce na to przeznaczone.
7. Arkusz proszę rozwiązywać używając niebieskiego lub czarnego długopisu albo pióra.
8. Proszę nie używać korektora.
9. Do rozwiązania arkusza nie wolno używać żadnych pomocy – linijki, kalkulatora itp.
10. Czas na rozwiązanie arkusza etapu szkolnego wynosi **45 minut**.

Życzę powodzenia!

dr Bartłomiej Kulas

Zadanie 1. (0 – 3 pkt)

Mapa poniżej przedstawia **uproszczony** przebieg granic Europy (linia przerywana czerwona) **w jednym z możliwych wariantów.** Istnieje wiele koncepcji jej wytyczenia ale przyjmuje się, że granica Europy z innymi kontynentami biegnie m. in. przez liczne **cieśniny.**

Rozpoznaj i zapisz nazwy trzech dowolnych cieśnin, którymi przebiega granica Europy z innymi kontynentami.

1. _____

2. _____

3. _____

Zadanie 2. (0 – 3 pkt)

Korzystając z mapy powyżej zapisz nazwy:

1. Największego półwyspu Europy: _____

2. Największej wyspy Europy: _____

3. Największego akwenu Europy: _____

Zadanie 3. (0 – 1 pkt)

Przez Londyn przebiega południk zerowy, dzielący Ziemię na półkulę zachodnią i wschodnią.

Zapisz liczbę wszystkich państw europejskich, przez które przebiega południk zerowy:

_____

Zadanie 4. (0 – 6 pkt)

Poniżej zamieszczono obrys konturowy sześciu państw w Europie. Uwaga! Nie została prawidłowo przedstawiona wielkość tych państw, ani proporcje wielkości pomiędzy różnymi państwami.

Odgadnij i zapisz nazwy państw, których obrys konturowy wskazano numerami od 1 do 6:

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

Zadanie 5. (0 – 2 pkt)

1) Zapisz nazwę państwa, które jest najmniejszym pod względem powierzchni wśród krajów sąsiadującym z Polską:

_____

2) Zapisz nazwę państwa, które jest największym pod względem liczby ludności wśród krajów sąsiadujących z Polską:

_____

Zadanie 6. (0 – 3 pkt)

Jedną z najważniejszych w całej Europie, jednocześnie najdłuższą w Europie Zachodniej, jest rzeka uchodząca do Morza Północnego, a mająca swoje źródło w Alpach. Długość tej rzeki to ponad 1230 km. Stanowi też fragment granicy między dwoma dużymi krajami.

Zadanie 6.1.

Oblicz długość opisanej w zadaniu rzeki na mapie w skali 1:20 000 000 i zapisz poniżej prawidłowy wynik. Zapisz poniżej obliczenia w tym przekształcenie skali mapy. Zaokrąglij wynik do jednego miejsca po przecinku. Wynik podaj w centymetrach.

Obliczenia i przekształcenie skali:

W tej skali rzeka na mapie ma długość około:_____ cm.

Zadanie 6.2.

Odgadnij i zapisz poniżej nazwę rzeki opisanej w zadaniu.

_____

Zadanie 7. (0 – 1 pkt)

Do opisu stref czasowych używa się nazw skrótowych.

Wybierz prawidłową odpowiedź – skrót, który prawidłowo opisuje strefy czasowe, w których znajduje się Polska (zima/lato).

A) WET/WEST B) CET/CEST C) EET/EEST D) UTC/ZULU

Zadanie 8. (0 – 3 pkt)

Jednym z podstawowych skutków ruchów Ziemi jest różnica czasu słonecznego między miejscami o innej długości geograficznej. Czas ten bywa także nazywany czasem lokalnym lub czasem miejscowym i różni się od czasu strefowego (urzędowego).

Zadanie 8.1.

Uzupełnij prawidłowo zdanie.

Opisana prawidłowość to konsekwencja ruchu _____ Ziemi.

Zadanie 8.2.

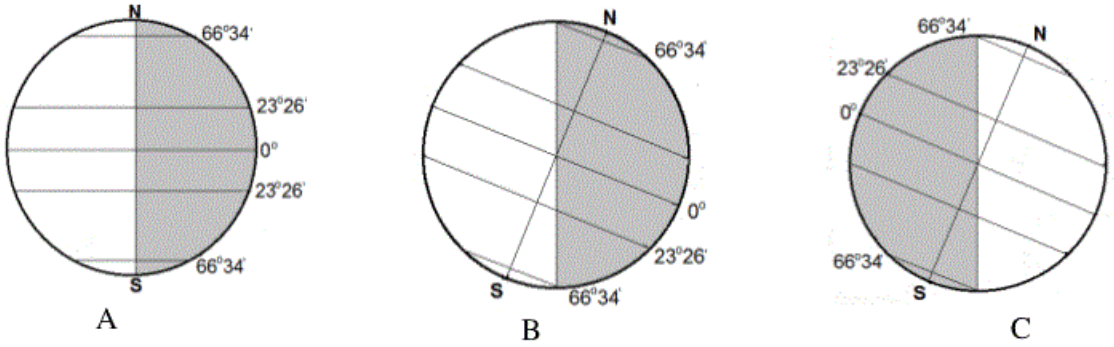
Oblicz godzinę czasu słonecznego we Lwowie (24°E) w momencie gdy w Paryżu (2°E) jest godzina 14:17 czasu słonecznego. Zapisz obliczenia.

Obliczenia:

Godzina czasu słonecznego we Lwowie:_____.

Zadanie 9. (0 – 1 pkt)

Poniżej przedstawiono modele oświetlenia Ziemi w różnych dniach roku.

Odpowiedz na pytanie zaznaczając prawidłową odpowiedź.

Oświetlenie Ziemi w dniu organizacji tego konkursu (22.10.2025) nie zostało przedstawione prawidłowo na żadnym z powyższych modeli. Prawidłowy rysunek przedstawiałby oświetlenie pomiędzy układami dwóch z nich:

A) Pomiędzy modelem A i modelem B

B) Pomiędzy modelem A i modelem C

C) Pomiędzy modelem B i modelem C

D) Pomiędzy modelem C i modelem A

Zadanie 10. (0 – 4 pkt)

Rozpoznaj po opisie państwo, które w całości lub częściowo leży w Europie. Uzupełnij tabelę wpisując prawidłową nazwę kraju.

1) Wielkie państwo o całkowitej powierzchni ponad 2,7 mln km2, powstałe w 1991 r. po rozpadzie ZSRR. Jest jednym z krajów transkontynentalnych tj. leżących na więcej niż jednym kontynencie. Według jednego z wariantów granic Europy, około 12% powierzchni tego państwa zaliczamy do Europy. Stolica tego kraju znana jest z tego, że kilkukrotnie zmieniano jej nazwę. Jedyne „morze" do którego ma dostęp, jest tak naprawdę bardzo dużym jeziorem.

_____

2) Jeden z większych europejskich krajów o powierzchni ponad 505 tys. km2. Oprócz wielu charakterystycznych elementów kulturowych, kraj jest znany w Europie z wewnętrznych problemów z regionami o dużej autonomii. Państwo było w przeszłości imperium kolonialnym, a pozostałością tego są między innymi dwie eksklawy na terenie Afryki. W tym kraju mają siedzibę jedne z najsłynniejszych klubów piłkarskich na Świecie.

_____

3) Jeden z wyjątkowo górzystych krajów Europy o powierzchni nieco ponad 41 tys. km2, słynący z zamiłowania do neutralności politycznej i militarnej. Posiada charakter federacyjny i wyjątkowy ustrój oparty o demokrację bezpośrednią, której przejawem są na przykład często organizowane referenda. Jest wśród 3 państw o najwyższym wyniku w rankingu HDI na Świecie, powszechnie uważany za jedno z najlepszych państw do życia. Słynie między innymi z zegarków i czekolady.

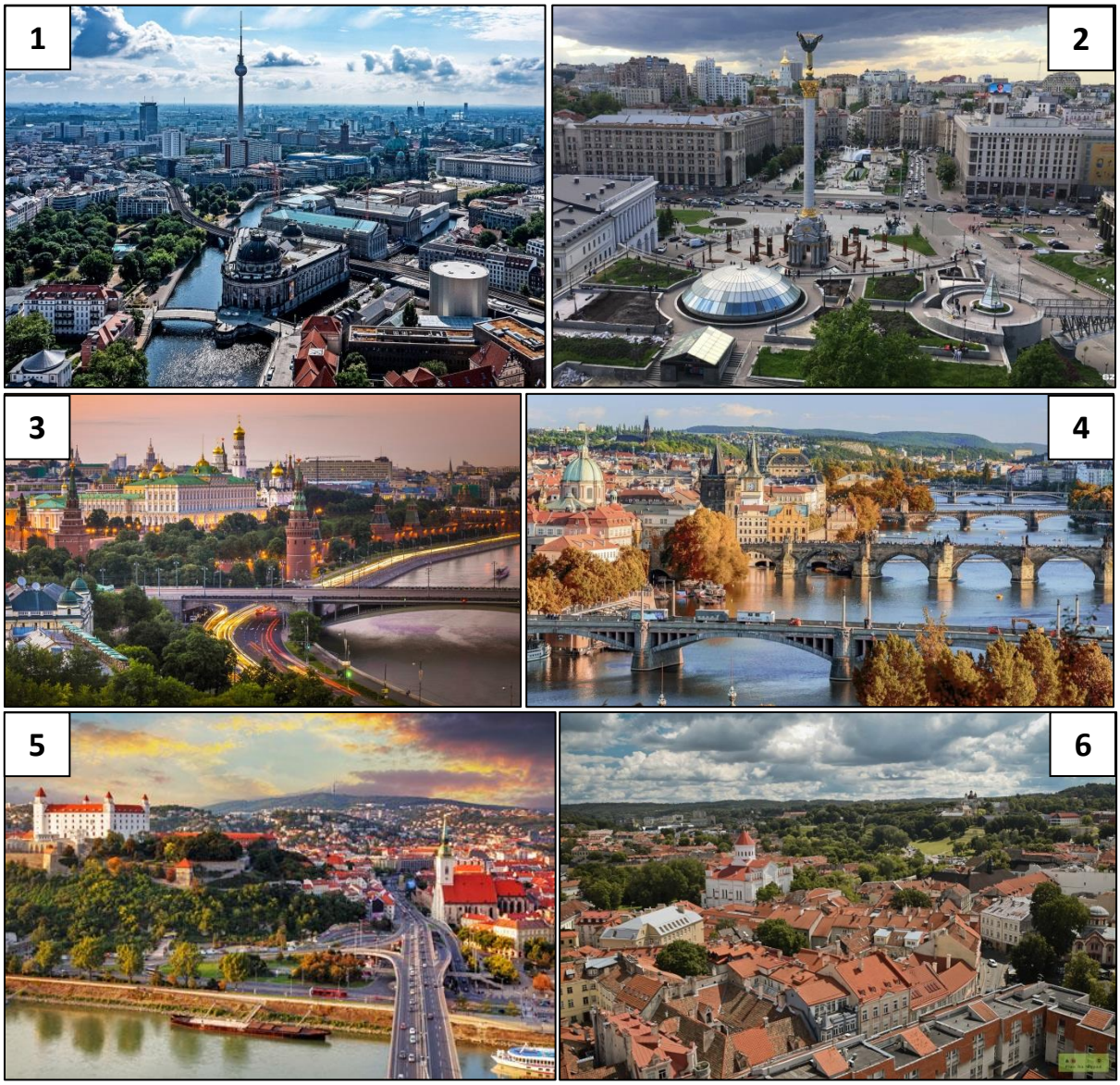
_____

4) Jedno z najmniejszych europejskich państw o powierzchni ledwie powyżej10 tys. km2 a zarazem jedno z „najmłodszych" państw na Świecie, które formalnie ogłosiło niepodległość w 2008 r. Jego powstanie jest echem długotrwałego procesu rozpadu dawnej Jugosławii. Cieszy się uznaniem większości państw w Europie, w tym Polski, ale jego niepodległość jest kwestionowana przez liczne kraje spoza kontynentu, a nawet niektóre państwa członkowskie Unii Europejskiej. Chociaż kraj nie należy do Unii Europejskiej, używa waluty euro.

_____

Zadanie 11. (0 – 6 pkt)

Poniżej przedstawiono fotografie wykonane w 6 stolicach państw sąsiadujących z Polską.

Odgadnij prawidłowe nazwy miast (stolic) przedstawionych na zdjęciach i zapisz je poniżej.

1. _____

2. _____

3. _____

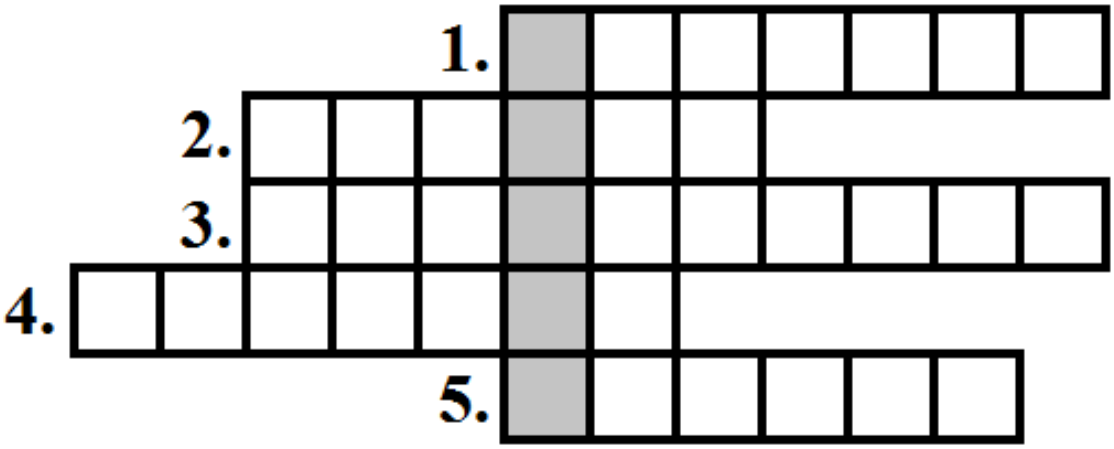
4. _____

5. _____

6. _____

Zadanie 12. (0 – 7 pkt)

Uzupełnij pola logogryfu oznaczone numerami od 1 do 5 na podstawie zamieszczonych poniżej zagadek związanych z Europą Następnie odgadnij hasło (szare pola) i zapisz je pod logogryfem oraz wyjaśnij co ono oznacza.

Zagadki do logogryfu:

1. Miasto mające zaledwie około 6000 mieszkańców i jednocześnie stolica bardzo małego europejskiego kraju, położonego w całości na archipelagu niewielkich wysp na południe od Sycylii. Największa z wysp archipelagu nazywa się tak samo, jak położone na niej państwo.

2. Jedno z europejskich mikropaństw, będące w rzeczywistości miastem-państwem o zaludnieniu na poziomie poniżej 40 tys. obywateli. Ciekawą cechą tego państwa jest zaskakujące podobieństwo jego flagi do flagi Polski.

3. Największe morze Europy, zarazem zbiornik nad którego wodami leżą państwa opisane w zagadkach nr 1 i 2. Dzieli się na wiele pomniejszych akwenów. Jako jedyne na Świecie otoczone jest lądami trzech kontynentów.

4. Miasto położone na brzegach dwóch kontynentów – Europy i Azji, nad jedną z kluczowych europejskich cieśnin. Oba brzegi miasta łączy szereg mostów. W przeszłości stolica dużego kraju, a obecnie jedno z miast w Europie o największym zaludnieniu (czasami uważane nawet za największe z nich).

5. ..... Bajdaracka, część morza Karskiego. Uchodzi do niej rzeka Bajdarata stanowiąca umowny północno-wschodni początek lądowej granicy Europa-Azja. Miejsce to uznaje się także za najdalej na wschód wysunięty punkt Europy (68°14'E):

Hasło (wpisz nawet, jeśli nie udało Ci się odgadnąć wszystkich zagadek w logogryfie):

_____

Wyjaśnienie hasła (wyjaśnij także wtedy, jeśli nie udało Ci się odgadnąć wszystkich zagadek w logogryfie, ale udało Ci się odgadnąć całe hasło):

_____

Tabela wyników (wypełnia nauczyciel)

Numer zadania	Liczba punktów do uzyskania	Wynik ucznia (wpisuje nauczyciel)
1.	**3**	
2.	**3**	
3.	**1**	
4.	**6**	
5.	**2**	
6.	**3**	
7.	**1**	
8.	**3**	
9.	**4**	
10.	**1**	
11.	**6**	
12.	**7**	
SUMA	**40 pkt**	

Do etapu rejonowego kwalifikuje wynik **powyżej (80%)* tj. 32 pkt i więcej.**

*Nauczyciel przesyła do Rejonowej Komisji Konkursowej prace etapu szkolnego które uzyskały ponad 80% punktów możliwych do zdobycia (32 pkt i więcej) **oraz prace, które uzyskały nie mniej niż 27 punktów** w celu weryfikacji i ewentualnej powtórnej oceny.